

Jan Pieter Six, Group CSR Officer bij Eureka/Achmea:

“MVO moet snel *mainstream* worden”

Hij geldt als een autoriteit op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Toch is het een term die Jan Pieter Six (Eureka/Achmea) liever vermijdt. “Ik vind de term MVO erg abstract. Veel concreter is ‘fatsoenlijk en netjes ondernemen’. Op dat vlak is er nog een inhaalslag te maken.”

Maatschappelijk verantwoord ondernemen houdt Six al jarenlang bezig. Dat blijkt allereerst uit zijn functie – Corporate Social Responsibility Officer bij Eureka/Achmea en daarvoor bij Interpolis – maar gaat verder dan dat. Zo schreef hij in 2003 het boekje ‘Win win win’ over de relevantie van MVO voor verzekeraars. Daarnaast was hij tussen 1999 en 2003 voorzitter van de Verbondscommissie Duurzaam Ondernemen.

Binnenkort gaat Six met pensioen, maar voorlopig heeft hij nog een drukke agenda. Zo is hij actief lid van de *Insurance Working Group* van het *United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI)*, een publiek-privaat samenwerkingsverband tussen de VN en zo’n 180 banken, verzekeraars en beleggingsinstellingen. De banken vormen verreweg de grootste groep. Een werkgroep, waarin achttien verzekeraars participeren, heeft onlangs een rapport opgeleverd, dat de aanzet moet geven tot de formulering van wereldwijd toepasbare *Principles of Sustainable Insurance*.

Eureka/Achmea heeft als enige Nederlandse verzekeraar een afgevaardigde in de UNEP FI Insurance Working Group.

Leeft UNEP FI onvoldoende?

“Zo’n tien jaar geleden hebben Achmea en Interpolis zich vlak na elkaar bij het toenmalige *UNEP Insurance Industry Initiative* aangesloten. We waren toen nog niet gefuseerd, maar wel allebei bezig

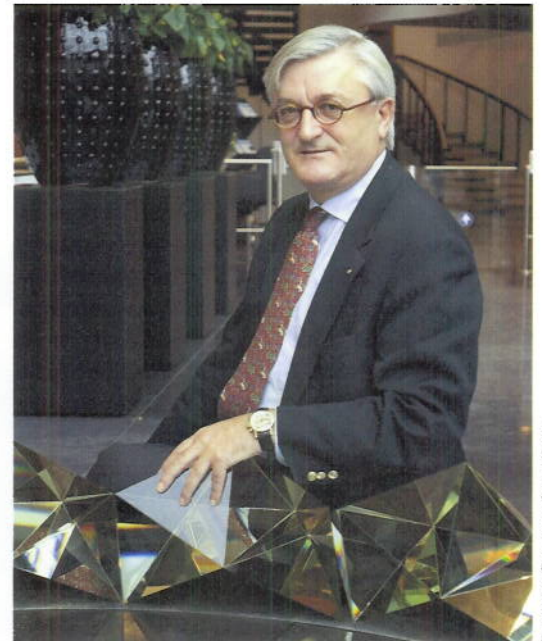
met interne duurzaamheidsprogramma’s. Dat lag in het verlengde van onze coöperatieve roots. Er kwamen in de loop der tijd ook bankverzekeraars uit ons land bij het UNEP FI, maar die zitten er primair in als bank en niet zozeer als verzekeraar. Daardoor kom je ze ook niet tegen in de werkgroep van de verzekeraars. Duurzaamheid krijgt kennelijk wat meer aandacht bij de banken dan bij de meeste verzekeraars.”

Totdat het een keer misgaat?

“En hoe! Dat kunnen zowel banken als verzekeraars beamen. Het vertrouwen in financiële dienstverleners heeft een enorme dreun gekregen. De affaire met de beleggingsverzekeringen heeft onze branche er meer dan ooit bewust van gemaakt dat de samenleving vanuit haar eigen optiek over verzekeraars oordeelt. Toen de aandelenbeurzen instortten, zijn mensen anders over deze producten gaan denken. Dat zouden we als branche eerder hebben onderkend als we ons oor meer bij de klant te luister zouden hebben gelegd. Deze affaire gaat in mijn optiek dan ook over de essentie van MVO: hebben we netjes zaken gedaan, deugden onze producten, waren de adviezen eerlijk en integer? Die vragen moet je jezelf continu blijven stellen, omdat de publieke opinie constant in beweging is.”

Is dat wat MVO behelst: eerlijkheid en integriteit?

“MVO is een containerbegrip dat zich moeilijk in één woord laat

Fotografie: Frank Krijger

vangen. Het raakt begrippen als duurzaamheid, integriteit, zorgplicht en stakeholderdialoog, maar geen van alle dekken ze de totale lading. De definitie waar ik me zelf het meest vertrouwd bij voel, óók omdat die zo goed past bij de financiële dienstverlening, is die van de commissie Burgmans uit oktober 2008. Die zegt: ‘MVO is niets meer of minder dan een manier van ondernemen die fatsoenlijk en netjes is en als zodanig door de samenleving wordt ervaren.’”

Waarom spreekt juist die definitie u aan?

“Omdat die over waarden gaat en dus over houding en gedrag, en juist dát is zo cruciaal voor de financiële dienstverlening. In de ‘maak’-industrie gaat MVO veel eerder over de vraag in hoeverre jouw activiteiten schadelijk zijn voor onze planeet en de samenleving. Natuurlijk geldt dat ook voor ons, maar primair gaat het in de financiële sector om houding en gedrag.”

Maar wat verstaat u dan onder 'fatsoenlijk en netjes'?

"De clou zit 'm in de rest van de definitie: 'en als zodanig door de samenleving wordt ervaren'. Oftewel: dat wat men vandaag fatsoenlijk en netjes vindt, hoeft morgen niet meer zo te zijn. We zullen heel goed moeten luisteren om te weten en te begrijpen wat de samenleving van ons verlangt en dat vervolgens intern in de kernprocessen moeten verankeren. Dat kan op allerlei manieren. Zo hebben wij al in 2003 – naar aanleiding van de implementatie van de Gedragscode Verzekeraars – intern een ethiekcommissie, met ook buitenstaanders erin, geïntroduceerd. Onze mensen kunnen ethische praktijkdilemma's aan die commissie voorleggen en hun mening over wat zij 'fatsoenlijk en netjes' vinden, laten toetsen."

Toetsen waaraan? Wat is het referentiekader?

"Dat referentiekader ontstaat geleidelijk door het werk van de commissie. Met de uitspraken van de ethiekcommissie bouwen we een soort 'moresprudentie' op, die richting geeft, laat zien wat wij 'fatsoenlijk en netjes' vinden. In internationaal verband houdt het UNEP FI zich hier ook mee bezig. In 2007 heeft de *UNEP FI Insurance Working Group* het eerste wereldwijde rapport opgeleverd met *good practices* op MVO-gebied. Stuk voor stuk goede voorbeelden, maar er bleek grote behoefte te bestaan aan verzekeringsbeginselen die 'MVO-proof' zijn. In het tweede rapport hebben we daarom de basis gelegd voor *Principles of Sustainable Insurance*, analoog aan de bestaande *Principles of Responsible Investment* voor de beleggingswereld. Die verzekeringsprincipes moeten nog worden vastgesteld, maar het begin is er nu."

Wat is de kern van dat rapport?

"Het rapport bevat de uitkomsten van een wetenschappelijke enquête onder honderden mensen uit zestig landen, die profes-

sioneel betrokken zijn bij het accepteren van risico's. Zij hebben verteld in hoeverre zogenaamde *ESG-factors* (environmental, social, governance) zijn geïntegreerd in de kernprocessen acceptatie en productontwikkeling en wat daar de gevolgen van zijn. Volgens het onderzoek oefenen ESG-factoren substantiële invloed uit op acceptatie, maar per branche wel in verschillende mate. Een andere conclusie luidt dat goed management van die factoren tot een significante verhoging van het rendement en de waarde van de verzekeraar leidt. Verzekeraars moeten volgens het onderzoek meer samenwerken om deze factoren hoger op de agenda te krijgen. Het rapport doet tot slot een krachtig appèl op verzekeraars om ESG-factoren systematisch te integreren in hun kernprocessen, te weten productontwikkeling, verkoop/marketing, acceptatie, schaderegeling en beleggen. Aangezien de samenleving weinig regels voor ESG-factoren ontwikkelt, zouden verzekeraars zélf zulke *Principles for Sustainable Insurance* moeten ontwikkelen. Dat gaat dus ook gebeuren."

Wat kunnen verzekeraars tot die tijd doen?

"Bij alle kernprocessen bekijken hoe ze MVO zelf concreet kunnen integreren in hun kernprocessen. Zo kun je duurzaamheidscriteria integreren in je beleggingsstrategie. Dat kan op allerlei verschillende manieren, van regelrechte uitsluiting (zoals van producenten van clusterbommen) tot *engagement*. In dat laatste geval ga je als belegger de dialoog aan met het bedrijf waarin je belegt, om dat bedrijf tot meer duurzaamheid te bewegen."

Maar is dat de verantwoordelijkheid van de verzekeraar?

"Ik vind van wel. Het vloeit in wezen voort uit onze ketenverantwoordelijkheid, ook al zullen sommigen zeggen dat je dan als zedenmeester opereert. Ik meen dat verzekeraars dit heel serieus

moeten nemen, vooral door de dialoog aan te gaan, ook al zal niet iedereen zich er helemaal gemakkelijk bij voelen. Dat heb je nu eenmaal als moraal en ethiek aan de orde zijn."

Hoe is het eigenlijk gesteld met MVO onder verzekeraars?

"Ik heb de indruk dat verzekeraars zich goed bewust zijn van het belang van MVO, want er is in deze sfeer veel in beweging. Denk alleen al aan het Verbondsprogramma VerzekeraarsVernieuwen, met het bijbehorende keurmerk. Verder is het zo dat iedere verzekeraar al aan MVO doet als die zich netjes houdt aan de Gedragscode Verzekeraars, waarin de UNEP-beginselverklaring vrijwel letterlijk is verankerd. Natuurlijk is de één stukken actiever dan de ander, dat kan ik van nabij bevestigen. In het UNEP FI-rapport staat niet voor niets dat MVO een lange horizon heeft. Dingen die niet per se vandaag hoeven, hebben de neiging te worden uitgesteld. Dat is jammer, want het is juist nu de kunst om te zorgen dat MVO snel *mainstream* wordt, dat het dusdanig in het beleid wordt verankerd, dat het normaal is ernaar te handelen. Het begrip MVO, dat vijftien jaar geleden nog niet bestond, is dan verdwenen." ■

UNEP FI

In 1992 stelden het milieuministerie van de VN en een aantal banken een beginselverklaring op om concreet invulling te geven aan MVO. In 1995 ontstond een vergelijkbaar verzekeringsinitiatief. In 2003 zijn die initiatieven samengegaan in het *United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI)*. Vanuit Nederland heeft Eureko/Achmea de beginselverklaring van UNEP FI ondertekend. Ook zit de verzekeraar in de *Insurance Working Group*, die in 2007 het rapport *Insuring for Sustainability* opleverde. In 2009 volgde het rapport *The global state of sustainable insurance – Understanding and integrating environmental, social and governance factors in insurance*.